

100 jaar!
SGP
RIDDERKERK

HOOP EN ZEGEN

INHOUD

- Gemeente Ridderkerk en SGP in de tijd **4**
- Drie kleinzonen reflecteren op het raadslidmaatschap van hun opa en naamgenoot **6, 7 en 15**
- Huidig bestuur laat oud-bestuurders aan het woord **8**
- Enkele politiek relevante onderwerpen uit de laatste jaren van de vorige eeuw **12**
- Observatie van een niet-SGP-er **17**
- Felicitaties van SGP-geledingen en Ridderkerkse raadsfracties **18 en 32**
- Wat een griffier is en wat hij schrijft over de SGP **20**
- Veranderend politiek landschap na de eeuwwisseling **22**
- Wat vindt de burgemeester **25**
- Eindredacteur De Banier bevraagt (oud-)wethouder(s) en fractievoorzitter **26**
- De fractie(s) in woord en beeld **30**
- De bestuursleden, raadsleden en wethouders nog eens op een rij **34**
- Een eeuw SGP... **37**

Scan de QR-code voor
het jubileummagazine

SGP

100 jaar!

SGP RIDDERKERK 100 JAAR

AART-JAN DEN BESTEN, VOORZITTER SGP RIDDERKERK

Het is voor het bestuur een eer om ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de SGP Ridderkerk dit jubileummagazine aan alle leden van de kiesvereniging aan te bieden.

Op 2 december 1922 werd onder leiding van ds. J.R. van Oordt de oprichtingsvergadering gehouden. In die vergadering werd besloten tot de institutionering van een lokale kiesvereniging van de op dat moment vier jaar eerder opgerichte landelijke SGP.

“De Hoop” moest de kiesvereniging gaan heten. In eerdere jubileumuitgaven zijn er allerlei beschouwingen gegeven over die naam. Als het destijds “de hoop” was dat de SGP in Ridderkerk 100 jaar zou worden, dan mogen we nu in dankbaarheid constateren dat die hoop is uitgekomen.

100 jaar betekent in het normale leven ‘hoogbejaard’. Onze SGP mag echter nog vitaal en krachtig zijn. Een fractie met overwegend jonge fractieleden en een bestuur met veel jonge mannen betekent dat de SGP in Ridderkerk telkens succesvol jongere generaties weet aan te spreken en te interesseren voor een op de Bijbel gefundeerde politiek. Want daar ligt de basis en de kern van onze

hoop. Gods Woord heeft zeggenschap voor de hele maatschappij en wie zich op dat Woord baseert, heeft een kompas dat niet feilt.

En het is ook op grond van dát Woord dat we dit jubileummagazine uitgeven en daarmee willen gedenken en herdenken aan de periode die voorbij is, waarin het telkens Israëls God was die krachten gaf. Ds. A. van de Velde schrijft in zijn standaardwerk “De wonderen des Allerhoogsten”:

“Want werkelijk, indien er onder ons één zonde is die de Heere haat, dan is het deze dat wij Zijn wonderen en weldaden die Hij aan ons bewezen heeft, niet gedachtig zijn geweest”
(Ps. 42; Ps. 43; Ps. 78).

Die wonderen en weldaden mogen in dit jubileummagazine ook opgemerkt en gememoreerd worden. De veelbewogen geschiedenis van de lokale SGP, waarbij we denken aan de godvruchtige mannen die hun beste krachten gaven, gedrongen door Gods Woord, overtuigd van de noodzaak en die daarbij hulp van God verkregen hebben. Daarom willen we met deze uitgave getrouw zijn aan het Woord:

“Ik zal de daden des HEEREN gedenken; ja, ik zal gedenken Uw wonderen van ouds her.”
(Ps. 77:12).

Het bestuur wenst u veel leesplezier in de variëteit aan (recente) geschiedenis, interviews met hoofdrolspelers en terugblikken en beschouwingen van partijgenoten en ‘buitenstaanders’.

Scan de QR-code voor de jubileumbijeenkomst

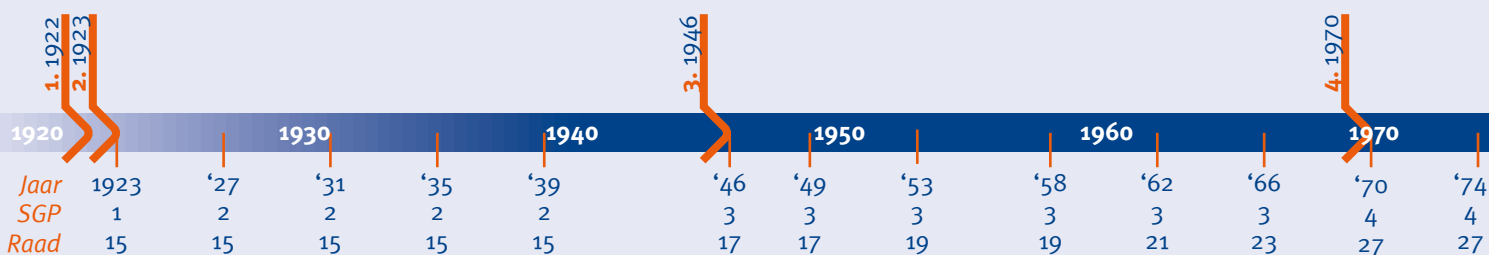

GEMEENTE RIDDERKERK IN 1922

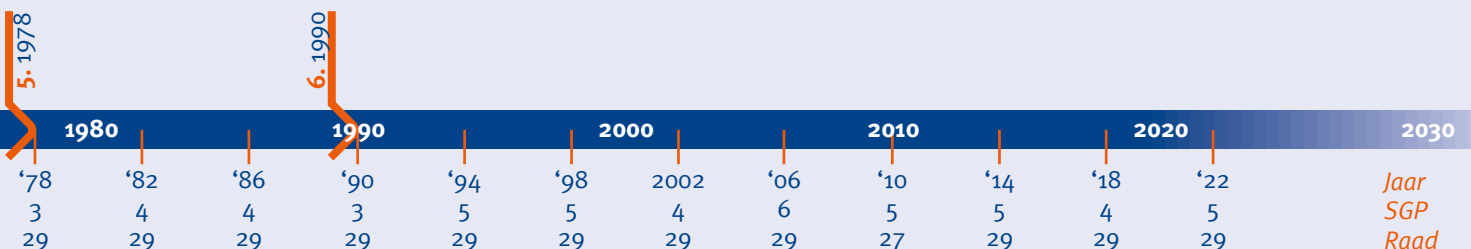
SGP RIDDERKERK VAN 1922 TOT 2022

- 1 Het historisch overzicht in het boekje HOOP EN ZEGEN, dat in 1982 verscheen ter gelegenheid van het 60-jarig jubileum, vermeldt als oprichtingsdatum zaterdag 2 december 1922 van kiesvereniging 'De Hoop'.
- 2 De eerstvolgende gemeenteraadsverkiezingen zijn in 1923. Vanaf dat moment is de SGP vertegenwoordigd in de gemeenteraad van Ridderkerk met één raadslid, maar bij de volgende verkiezingen in 1927 komt er al een tweede bij. Ridderkerk telt dan ongeveer 13.000 inwoners (anno 2022 ruim 47.000). Bij dat inwonertal hoort een gemeenteraad met een omvang van 15 zetels. De gehele periode voor de Tweede Wereldoorlog heeft de SGP twee zetels en telt de raad ook steeds 15 zetels.
- 3 Na de Tweede Wereldoorlog en tot 1970 worden bij alle verkiezingen steeds drie SGP-ers gekozen. De omvang van de gemeenteraad neemt wel geleidelijk toe van 17 (1946) via 19 (1953) en 21 (1962) tot 23 in 1966. Deze toename houdt verband met de (explosieve) groei van het aantal inwoners. In 1946 zijn dit er nog geen 20.000, terwijl dat er rond 1970 bijna 42.000 zijn. Het aantal woningen neemt in deze periode toe met ruim 9.000.

GEMEENTE RIDDERKERK IN 2022

- 4** Door de bevolkingsgroei krijgt de raad in 1970 een omvang van 27 zetels, waarvan vier voor de SGP. Tot 1970 is steeds sprake van een (krappe) confessionele meerderheid in de raad. 1970 is in dit opzicht een kantelpunt. Een gevolg daarvan is onder meer het afschaffen van het ambtsgebied.
- 5** Vanaf 1978 telt de raad 29 zetels omdat het inwonertal boven de 45.000 komt. Op de peildatum voor de verkiezingen van 2010 is het inwonertal, vanwege gesloopte woningen in enkele herstructureringsgebieden, net te laag om 29 zetels te behouden. In de periode 2010-2014 zijn er 27 zetels in de raad. Vanaf 2014 zijn het er weer 29. Bijzonder is dat de laatste 45 jaar het aantal inwoners niet veel verandert, terwijl de woningvoorraad in deze periode stijgt van ongeveer 15.000 tot ruim 21.000. Het is opvallend dat het aantal stemmen voor de SGP bij verkiezingen voor de gemeenteraad in het algemeen (substantieel) meer is dan bij de Tweede Kamerverkiezingen op de SGP wordt uitgebracht. De wijze waarop de SGP in Ridderkerk zich inzet voor lokale belangen is daarvoor een belangrijke verklaring
- 6** In de jaren '90 trekt de SGP in fractieverband op met GPV en RPF. Deze SGR fractie is dan in de raad vertegenwoordigd met achtereenvolgens 3/1/1 (1990-1994), 5/1/1 (1994-1998) en 5/1/2 (1998-2002) zetels.

HET POLITIEKE DNA VAN DRIE GENERATIES VAN DER WAAL

GERARD (GERRIT AART) VAN DER WAAL, RIDDERKERK

Mijn opa, Gerrit Aart van der Waal (1878-1968), was van 1927 tot 1958 raadslid voor de SGP. Vrijwel de hele periode, van 1929 tot 1956, was hij ook bestuurslid van de kiesvereniging. Dit soort dubbelfuncties was destijds vrij normaal. De tweede helft van zijn raadsperiode, vanaf 1940, was Bas van der Graaf fractievoorzitter voor de SGP.

vertegenwoordiger van SGP, GPV en RPF. Mijn eigen bijdrage aan de lokale politiek is beperkt: ik heb het niet verder gebracht dan een plaats op de SGP-lijst in Ridderkerk. Wel ben ik sinds 2015 als penningmeester betrokken bij het werk van SGP-Internationaal. Deze stichting heeft als doel christenen in Oost-Europa en het Midden-Oosten toe te rusten om vanuit staatkundig gereformeerd gedachtegoed politiek te bedrijven. Kenmerk van christelijke politiek – waar en wanneer ook – is dat zij dienstbaar is aan de komst van het Koninkrijk van God. Dat betekent vooral het bestrijden van onrecht en het realiseren van maatschappelijke orde die ruimte biedt voor de voortgang van het Evangelie. Het is bijzonder dat drie generaties Van der Waal daarbij zijn ingeschakeld.

Zelf heb ik mijn opa nooit gekend, aangezien ik in 1974 ben geboren. Binnen onze familie zijn er ook weinig herinneringen aan de manier waarop onze opa het raadslidmaatschap invulde. Van mijn vader, Leen van der Waal (1928-2020), heb ik wel eens begrepen dat opa tijdens de vergaderingen weinig woorden gebruikte. Dat liet hij graag over aan Bas van der Graaf. Gezien het dorpse en overzichtelijke karakter dat Ridderkerk toen nog had, zullen destijds heel andere thema's aan de orde zijn geweest dan die

nu onze raadsleden bezighouden. Ook al zijn concrete herinneringen wat verbleekt, toch is het politieke DNA in het nageslacht Van der Waal zeker wel aanwezig. Bij mijn ooms en tantes, neven en nichten, merk(te) ik altijd een grote betrokkenheid op de politiek. Die betrokkenheid was er zeker ook bij mijn vader. Het was vooral het politiek gedachtegoed van ds. H.G. Abma dat hem had gegrepen. Van 1984 tot 1997 heeft hij dat vruchtbaar mogen maken in het Europees Parlement als

Ongeveer halverwege de 3e kolom kunt u lezen over het afscheid van de raad van G.A. van der Waal op 22 augustus 1958; en verderop in diezelfde kolom over de koninklijke onderscheiding en in de 4e kolom zijn reactie.

1927 Van der Waal

1940 Van der Graaf

1958

1969

Jaar	1923	'27	'31	'35	'39	'46	'49	'53	'58	'62	'66	'70	'74
SGP	1	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	4	4
Raad	15	15	15	15	15	17	17	19	19	21	23	27	27

BAS VAN DER GRAAF: EEN MAN MET GEZAG

BAS (BASTIAAN JAN) VAN DER GRAAF, PREDIKANT TE HUIZEN

Mijn opa overleed op de avond voor mijn zesde verjaardag. Toen ik op 13 mei 1969 opstond, werd ik eerst gefeliciteerd en vervolgens ingelicht over het plotselinge overlijden van opa. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat ik opa nauwelijks kende, we woonden ver weg van Ridderkerk en de keren dat we bij hem thuis waren was hij er vaak niet of aan het werk. Ik was waarschijnlijk verdrietiger over het feit dat mijn verjaardag niet gevierd werd dan vanuit persoonlijk gemis. Er is zelfs geen foto van mij met hem bewaard gebleven. Het tekent wellicht wel hoe het in die naoorlogse jaren vaker ging met opa's: zeer actief buitenshuis, betrokken op kerk en samenleving, met weinig tijd voor kleinkinderen, zelfs als deze naar hem vernoemd waren.

In de loop der jaren sprokkelde ik een beeld bij elkaar van de man wiens naam ik – tezamen met die van vader Jan – draag. Dat ziet er ongeveer zo uit:

Bas (tiaan) van der Graaf (geb. 1910) was van 1940 tot zijn (plotseling) overlijden in 1969 raadslid/ fractievoorzitter en tevens ook voorzitter van de kiesvereniging in de periode 1945-1969. In het kort verslag van de raadsvergadering van 2 juli 1965 leest u over zijn 25-jarig jubileum.

een man met veel gaven en talenten, die hij inzette voor kerk en samenleving. Een man met gezag, die sterke overtuigingen wist te combineren met een open oog voor het geheel van de (Ridderkerkse) samenleving. Mensen met financiële nood wisten hem te vinden. Principeel en praktisch dus. Een man die ook zijn eigen koers durfde varen, getuige een verhaal wat indruk op mij maakte. Zo weigerde hij in de leerdiensten bepaalde catechismuspreken van ds. G.H. Kersten te lezen en bleef hij kiezen voor die van oudvaders met naar zijn overtuiging groter geestelijk gezag. In die

houding herken ik me als predikant zeer. Ik vermoed er een hang naar geestelijke vrijheid in die ik zowel bij mijn vader als bij mezelf terugvind. Ongetwijfeld hebben zijn hervormde wortels daar ook een rol in gespeeld. Wonderlijk genoeg kom ik via bijgaande foto dichterbij hem dan via persoonlijke herinneringen of andere foto's. Tussen statige mannen die hem omringen licht zijn gezicht op met een zekere guitigheid. Ik wil graag geloven dat dit een uitdrukking was van de ruimte waarin hij stond. Een eigenschap waar ik graag erfgenaam van wil zijn.

1980		1990		2000		2010		2020		2030		
'78	'82	'86	'90	'94	'98	2002	'06	'10	'14	'18	'22	Jaar
3	4	4	3	5	5	4	6	5	5	4	5	SGP
29	29	29	29	29	29	29	29	27	29	29	29	Raad

100 JAAR BESTUUR VAN KIESVERENIGING “DE HOOP”

Het bestuur van de jarige kiesvereniging De Hoop, v.l.n.r. Koenraad Schipper, Ronald van Zwiene, Ben Kok jr., Jaap Visser, Marc Veldhoen, Aart-Jan den Besten, Peter Leenheer

Dit jubileummagazine is er in de eerste plaats omdat de kiesvereniging van de SGP Ridderkerk 100 jaar bestaat. In deze 100 jaar is door opeenvolgende besturen en bestuursleden veel werk verzet. Het organiseren van verkiezingscampagnes, opstellen van kieslijsten, werven van leden, innen van contributie, samenwerken met de fractie, organiseren van bestuurs- en ledenvergaderingen en nog veel meer

grote- en kleine taken zijn vervuld. Telkens waren er weer vrijwilligers die dit bestuurlijk werk op zich namen. We verzochten twee prominente oud-bestuursleden/voorzitters om wat van hun ervaringen uit hun bestuursperiode te delen. Het is ook een hommage aan alle bestuursleden die belangeloos dat werk in de achterliggende 100 jaar voor de SGP verrichtten. Wie op pagina 34 kennis neemt van

het overzicht van bestuursleden zal ook opvallen dat er verschillende bestuursleden waren met zeer lange zittingstermijnen. Sommigen zelfs meer dan 25 jaar. Genoemd kunnen worden W. Blaak, G.A. van der Waal, B. van der Graaf, B. Stolk, A. Bode, T. van Prooijen, W. van Gent en G.J. de Looze.

De kiesvereniging heeft per 1 november 2022, 598 leden en 102 donateurs.

HOOPVOL GESTEMD

MARTIN VERHOEVE, OUD-VOORZITTER

Terugdenkend aan de periode als bestuurslid bij de kiesvereniging “De Hoop”, komen allerlei herinneringen naar boven. Van jongs af aan ben ik door mijn vader meegenomen naar allerlei SGP-bijeenkomsten waardoor de betrokkenheid bij de SGP is geplant. Door ons huwelijk zijn mijn vrouw en ik komend uit Rotterdam neergestreken in Slikkerveer.

De heer H. Roest staat aan de deur. Met... een SGP-welkomstpakket! En...de vragen waar hij echt voor komt. Of ik lid wil worden van de kiesvereniging en wellicht wat tijd heb om “mee te helpen” bij de ledenwerfactie(s). Want... zo zei hij... “we hebben veel SGP kiezers in Ridderkerk, maar het aantal leden kan wel wat omhoog”. Hij gaat niet teleurgesteld naar huis.

In het bestuur

Na een paar maal de kiesvereniging te hebben bezocht, word ik al snel gekozen als bestuurslid met ledenwerving als aandachtspunt. Daarna ben ik secretaris geweest om vervolgens als voorzitter de kiesvereniging te dienen. Een periode met mooie dingen zoals de onderlinge verbondenheid ondanks “kerkmuren”. Maar ook indringende en verdrietige zaken zoals de (intern) olopende

spanningen rond het vrouwenstandpunt en kerkelijke ontwikkelingen die soms de (goede) onderlinge verhoudingen raken. De pijn van blijven of vertrekken wordt gevoeld en gedeeld.

In mijn beginperiode lijken bestuursvergaderingen wel fractievergaderingen. Historisch gegroeid zijn de meeste fractieleden ook bestuurslid. Dat is soms gemakkelijk, maar ook lastig. Ik ben geen voorstander van cumulatie van functies, taken en verantwoordelijkheden. Objectiviteit en transparantie horen juist in onze partij hoog in het vaandel te staan.

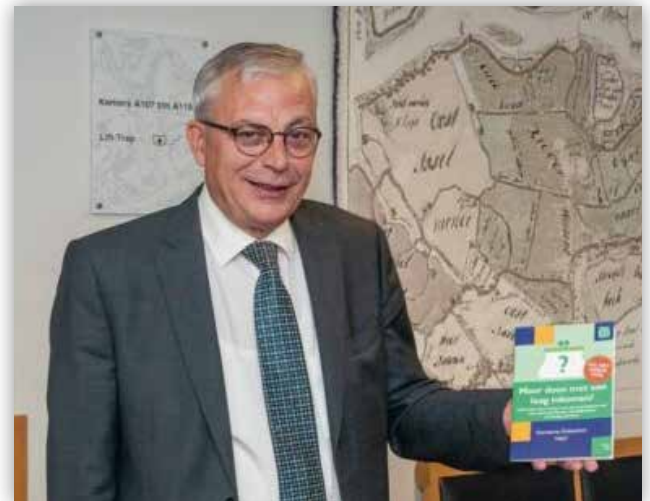
In de kiesvereniging

De kiesvereniging werft actief leden. Er komt een SGP-jongeren club, die zelfstandig evenementen organiseert om de betrokkenheid van de jeugd te vergroten. De (periodieke) nieuwsbrief ontstaat en de website van SGP Ridderkerk gaat “online”. Voor sommigen te modern en voor sommigen onmisbaar.

Tenslotte...

Mooie, intensieve jaren. In het algemeen neemt de erkenning van Bijbelse principes echter (hard) af. De onverdraagzaamheid lijkt in een schijnbaar maakbare samenleving toe te nemen terwijl vrijheden onbegrensd lijken. Het zal niet beter worden. Ook voor SGP'ers niet.

Toch ben ik hoopvol gestemd! Gods Woord houdt stand in eeuwigheid... en dat is het Woord dat onder ons, in gezin, kerk en maatschappij verkondigd wordt! De SGP heeft een Woord voor de hele samenleving. Die wortels moeten zichtbaar en hoorbaar blijven in het (politieke) handwerk. Gekoesterd in gevouwen handen.

Nog steeds maatschappelijk actief

1985 Bestuurslid

2005

1980

1985

1990

1995

2000

2005

2010

1989 Secretaris

1998 Voorzitter

2006

frisse start in 2006
met bijzonder resultaat van 6 zetels

2010

2014

2018

2022

Scan de QR-code om deze avond (nog eens) te volgen.

TERUGBLIK

GERT-JAN DE LOOZE, OUD-VOORZITTER

100 jaar SGP, een mijlpaal in de Ridderkerkse politieke geschiedenis.

Mijn eerste kennismaking met de politiek en de SGP is in de jaren '70, op de publieke tribune de gemeenteraadsdebatten volgend. In die tijd drukt de PvdA met 12(!) zetels haar stempel op de politiek. Burgemeester Verplanke leidt met strakke hand en scherpe humor de vergaderingen. Deze duren gemiddeld minder dan twee uur, aldus Verplanke in een interview in het Reformatorisch Dagblad.

Naast de kiesvereniging is er de SGP-studievereniging "de Politieke Christen". Jongeren vormen vanaf 1985 het bestuur. Jaarlijks worden vijf avonden georganiseerd over actuele onderwerpen. Boeiend is bijvoorbeeld de avond met een vertegenwoordiger van de Zuid-Afrikaanse ambassade die de apartheidspolitiek toelicht. In 2001 wordt de studievereniging omgezet in een jongerencommissie van de kiesvereniging.

In 2002 geeft burgemeester Waaijer in het herdenkingsboekje bij het 80-jarig bestaan van de SGP aan dat de vastheid en het tijdloze van de Bijbelse waarden met overtuiging door de

fractie naar voren worden gebracht. De fractie staat op de voorgrond, terwijl het bestuur op de achtergrond werkt. Het bestuur is onder andere verantwoordelijk voor het organiseren van de verkiezingscampagnes en de selectie van de gemeenteraadskandidaten. Het laatste is bijzonder verantwoordelijk werk. Het gaat niet alleen om geschiktheid, maar ook streeft het bestuur naar kerkelijke herkenning in de achterban. Als bestuur hebben we ons verwonderd dat er steeds weer een goede kandidatenlijst tot stand kwam.

In 2006 groeit de SGP van vier naar zes zetels. Dit tot schrik van Arco Roodenburg die op nummer 6 op de kandidatenlijst stond. Hij stemt met deze plaats in ervan uitgaande dat de SGP

geen twee zetels zou winnen.

Plaatselijk verandert het politieke landschap. De PvdA en het CDA raken hun leidende rol kwijt. Lokale partijen nemen deze rol over. Persoonlijke verhoudingen wijzigen. Deelname van de SGP aan het college wordt niet langer geblokkeerd. In 2010 wordt Arie den Ouden de eerste SGP-wethouder. Het behoud van de zondagsrust, voor de SGP een belangrijk punt, respecteren andere collegepartijen.

We hebben het vertrouwen dat onze vertegenwoordigers de politiek gegrond op de bijbel blijven uitdragen en doorgeven aan de volgende generatie. We hopen en bidden dat de goede dingen onder Gods zegen behouden mogen blijven in Ridderkerk.

Afsluiting werkbezoek SGP-fractie Tweede Kamer (2009)

1994 Bestuurslid

2020

1990

1995

2000

2005

2010

2015

2020

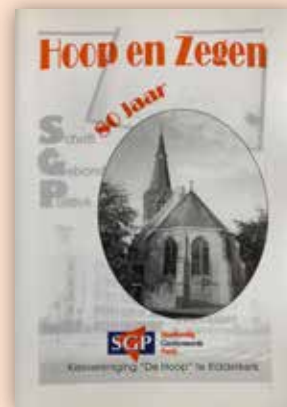
2025

2005 Voorzitter

SGP IN DE LAATSTE JAREN VAN DE VORIGE EEUW

Iedere (raads)periode in de afgelopen 100 jaar kent wel zijn eigen bijzonderheden met de bijbehorende politieke dynamiek. In de twee eerder verschenen jubileumboekjes van de plaatselijke kiesvereniging van de SGP is dat voor de eerste 80 jaren chronologisch verwoord.

In dit jubileummagazine wordt deze chronologische opzet niet gevolgd, maar komen meer thematisch enkele politiek relevante onderwerpen kort voor het voetlicht.

DE SGR-PERIODE

Op de kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezingen in 1978 neemt de Reformatorische Politieke Federatie (RPF) de laatste twee plaatsen op de SGP-lijst in. Tot die tijd zijn de RPF en ook het Gereformeerd Politiek Verbond (GPV) niet vertegenwoordigd in de raad. Ondanks deze kandidaten voor de RPF op de lijst gaat de vierde (SGP-)zetel toch verloren. Aan de gemeenteraadsverkiezingen in 1982 en 1986 doet de RPF zelfstandig mee.

Met het GPV is er in 1982 en 1986 wel samenwerking. Tijdig voor de verkiezingen in 1982 vindt overleg plaats met het GPV om de krachten te bundelen. Het resultaat is een gemeenschappelijke lijst 'SGP en GPV'. Bij de verkiezingen worden vier (SGP-)zetels behaald. In 1986 staat de eerste GPV-kandidaat op nummer 5

van de SGP-lijst. Opnieuw zijn vier SGP-ers gekozen.

Voor de verkiezingen van 1990 willen het GPV en de RPF graag samenwerken met de SGP, maar wensen voor hun partij dan wel de (semi-)verkiezbare plaatsen 4 en 5 op de gemeenschappelijke kandidatenlijst. Bij de verkiezingen krijgt de gecombineerde SGP/GPV/RPF-lijst vijf zetels in de verdeling 3/1/1. De fractie gaat in de gemeenteraad vanaf 1990 verder onder de

naam SGR. De eerste letters van de drie deelnemende partijen.

De opstelling in de raad rondom de veel inwoners aansprekende thema's 'Regio' en 'Centrumplan' levert de SGR in de jaren 90 van de vorige eeuw goede verkiezingsuitslagen op.

In 1994 wordt de SGR zelfs de grootste met zeven zetels. En in 1998 is de SGR met acht zetels opnieuw de grootste.

Aan het begin van deze eeuw fuseren het GPV en de RPF tot de ChristenUnie. Dat leidt ertoe dat het bestuur van de lokale afdeling van de ChristenUnie besluit om zelfstandig aan de verkiezingen van 2002 deel te nemen. Vanaf dat jaar gaat de SGP weer als zelfstandige fractie in de gemeenteraad verder.

RIDDERKERK EN DE REGIO

Voor groei van (de haven van) Rotterdam is ruimte nodig. Dit is aanleiding voor het ontstaan in 1964 van het Openbaar Lichaam Rijnmond. Een bestuursorgaan tussen gemeente en provincie en bedoeld om regionale vraagstukken te coördineren. In de jaren '80 ontstaan echter spanningen tussen het bestuur van deze regionale 'tussenlaag' en de gemeente Rotterdam. Die leiden in 1986 tot de opheffing van deze regionale bestuurslaag.

De noodzaak van regionaal overleg en afstemming in een dichtbevolkt gebied als de Randstad blijft, maar welke vorm is daarvoor het meest geschikt?

Al gauw na de opheffing van het Openbaar Lichaam Rijnmond ontstaat het OOR (Overleg Orgaan Rijnmondgemeenten). Het Ridderkerkse college neemt er actief aan deel. De SGR-fractie (met name Veldhoen) volgt dat kritisch. Samenwerken is uiteraard goed, maar het risico is dat zoiets uiteindelijk leidt tot (een sluipende) overdracht van lokale bevoegdheden. (Daarom is de 'Haagse' SGP terecht nogal kritisch op de Europese Unie.) Het hoeft in ieder geval niet te verbazen dat deze samenwerking - met in een later stadium ook het Rijk erbij - in de richting gaat van een nieuw te vormen stadsprovincie. Een provincie die moet bestaan uit de gemeenten in het Rijnmondgebied, waaronder Ridderkerk, en nog tien nieuwe gemeenten. Die ontstaan door de gemeente Rotterdam in delen op te splitsen.

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in 1994 is de discussie tussen voor- en tegenstanders van de stadsprovincie volop gaande. De SGR staat duidelijk afwijzend tegenover deze ontwikkeling naar een stadsprovincie. Een standpunt dat bij nogal wat inwoners weerklinkt. Een van die inwoners laat ter ondersteuning daarvan kort voor de verkiezingen een paginagrote advertentie plaatsen in De Combinatie. Na het tellen van de stemmen blijkt de SGR de grootste fractie te zijn geworden. De aversie tegen het SGR-regiostandpunt is echter zo sterk dat de andere fracties niet met de SGR in een nieuw college willen samenwerken.

In Ridderkerk werd de SGR-fractie (SGP, GPV, RPF) met 2 extra zetels de grootste partij. „Een totaal van 7 zetels hadden wij zeker niet verwacht, maar het brengt ook een grote verantwoordelijkheid met zich mee”, aldus fractievoorzitter M. Veldhoen. Als oorzaak van deze winst noemt hij de gang van zaken in de gemeenteraad rond het OOR. „Onze inbreng werd niet serieus genomen door de raad. Het werd afgedaan met: „Jullie zijn altijd tegen”. De verontruste bevolking heeft dit waarschijnlijk toch opgepikt. Dit blijkt uit de verkiezingsuitslag”, aldus Veldhoen.

Uit Reformatorisch Dagblad 3 maart 1994

En hoe gaat het verder met de vorming van de stadsprovincie?

In 1995 spreken de inwoners van de gemeente Rotterdam in een referendum zich daartegen uit. De opdeling van de gemeente Rotterdam wordt door tegenstanders neergezet als het opheffen van de stad. De uitkomst van dit referendum kan door de Haagse politiek niet genegeerd worden en leidt ertoe dat het kabinet het wetsvoorstel intrekt. Op 14 maart 1996 staat op pagina 1 van het Reformatorisch Dagblad (RD): 'Stadsprovincie Rotterdam nu definitief van

de baan' De samenwerking in regionaal verband krijgt nu een vervolg binnen de Stadsregio Rotterdam

De Stadsregio Rotterdam is dus een overblijfsel van de poging om tot een Stadsprovincie te komen. Ook rondom andere grote steden ontstaan in die tijd zulke bestuurlijke regio's. In 2015 gaat de Stadsregio Rotterdam samen met de Stadsregio Haaglanden op in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). De MRDH heeft een beperkt takenpakket. Het gaat om economisch vestigingsklimaat en verkeer en vervoer. Zo maakt het Rijk de (miljoenen) euro's voor het openbaar vervoer over naar de MRDH. Dat onderstreept het belang voor de gemeente om deel uit te maken van de MRDH.

Anno 2022 is SGP raadslid Anton Rottier plaatsvervangend voorzitter van de Adviescommissie Vervoersautoriteit van de MRDH

CENTRUMPLAN

Medio jaren '90 komt nog een ander onderwerp op de politieke agenda van Ridderkerk. Al langer bestaat bij (college)fracties het gevoel dat het centrum niet 'af' is. Een groots integraal centrumplan wordt opgesteld. Dat betekent sloop en vervangende nieuwbouw voor onder meer de brandweerkazerne, de Ds. G.H. Kerstenschool, een complete winkelstrip aan het voormalige Raadhuisplein, het gebouw van Gemeentewerken en het Gemeentehuis dat nog geen 20 jaar oud is. Het geheel wordt aangevuld met multifunctionele ruimten (in het nieuwe gemeentehuis), terwijl het Raadhuisplein verdwijnt. Voor het nieuwe plein (Koningsplein) laten de ontwerpers zich inspireren door een bekend plein in de Italiaanse stad Siena.

Vooraf het kostenplaatje valt bij de SGR-fractie niet in goede aarde. Het centrumplan is na de regiovorming een tweede onderwerp waarover de SGR-fractie en de overige fracties in de raad hartgrondig van mening verschillen. De verkiezingen in 1998 leveren opnieuw winst op voor de SGR-fractie die met acht zetels opnieuw de grootste is. Collegedeelname wordt echter ook nu geblokkeerd door fracties die van mening zijn dat met de SGR-fractie niet goed samengewerkt kan worden.

Hoe ziet het centrum er voor de eeuwwisseling ongeveer uit?

Als je de Slotemaker de Bruïnestraat uitrijdt en je slaat linksaf de Klaas Katerstraat in dan heb je als eerste aan je rechterhand de Ds. G.H. Kerstenschool. Ga je vanuit de Slotemaker de Bruïnestraat rechtsaf, dan heb je aan je linkerhand eerst een rijtje woningen en vervolgens het gebouw van Gemeentewerken met daar tussenin nog de toegang naar de brandweerkazerne. Voorbij Gemeentewerken komt het 'representatieve' deel van het gemeentehuis en daarna de kantoorvleugel die er nu nog steeds staat.

De Ds. G.H. Kerstenschool krijgt met voorrang nieuwbouw zodat een deel van de ambtelijke organisatie tijdens de herinrichting van het centrum in het later te slopen schoolgebouw gehuisvest kon worden.

KLEINZON MEEUWIS V. OVER OPA M. VELDHOEN

MEEUWIS VELDHOEN, BARENDRECHT

Mijn opa Meeuwis Veldhoen (1932-2019) herinner ik mij vooral als een grote, trotse man. Als iemand die goed kon spreken en altijd zijn woordje klaar had.

Hij was raadslid van 1966 tot 2000 voor de SGP in Ridderkerk, waarvan 29 jaar fractievoorzitter.

Van die tijd heb ik helaas weinig meegemaakt. Ik ben 29 jaar en toen mijn opa stopte als raadslid, kwam ik nog maar net kijken. Ik kan me nog wel goed herinneren dat ik hem als 7-jarig jongetje bij zijn afscheid toesprak.

Ik had een stoel nodig om boven het spreekgestoelte uit te komen. Mijn

ouders hadden die speech er zo goed ingeprent dat ik nu, 22 jaar later, er nog steeds uit kan citeren zonder er papier bij nodig te hebben. Een van die zinnen was:

“Hier en in de regio werd uw naam veel genoemd. Ik kan wel zeggen: u bent enorm beroemd.”

De burgemeester dacht te maken te hebben met ‘aanstormend talent’, maar het politieke DNA van opa bleek niet in onze familie te zitten.

Van mijn opa zelf hoorde ik niet veel verhalen. Niet lang na zijn afscheid werd hij namelijk getroffen door een beroerte en kon hij niet meer praten. Dat was een verdrietige en moeilijke periode. Voor mijn opa was dit extra pijnlijk, omdat spreken en debatteren juist zijn kracht was. Hij was een goed redenaar en een kei om dingen smeuïg en met een kwinkslag te verwoorden, waardoor hij vaak de lachers op zijn hand had.

Mijn opa was een gedreven man die zich in een bepaalde zaak vast kon bijten. Hij

nam veel tijd om zich erin te verdiepen en kende het dossier vervolgens van binnen en van buiten. Hij was iemand met een mening en schoof die bepaald niet onder stoelen of banken.

Hij zette zich erg in voor het behoud van de autonomie van Ridderkerk en stak veel tijd in de contacten met inwoners die problemen hadden met gemeentelijke plannen.

Zijn standpunten probeerde hij te gronden op Gods Woord. Dat was niet altijd makkelijk. De plannen om een moskee in Ridderkerk te bouwen, kostten hem veel innerlijke strijd. Toen hij tegen stemde, legde hij daarbij een stemverklaring af die gegrond was op de Bijbel. Dat werd door bijna iedereen zeer gewaardeerd.

verslag van het afscheid van veldhoen

1966 Veldhoen

2000

Wie de jeugd heeft.....

Nieuwsbrieven sinds 1995

Jarige SGP trakteert

Tijdens de raadsvergadering van 14 juni jl. trakteerde de SGP-fractie gebak aan de raadsleden en het aanwezige publiek. Dit ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de landelijke SGP. Fractievoorzitter Kees van der Duijn Schouten sprak enkele woorden aan het begin van de vergadering en overhandigde Burgemeester Attema het jubileumboek met de titel "Politiek bij een geopende Bijbel, 100 jaar SGP". De SGP werd 24 april 1918 in Middelburg opgericht. Hiermee is de SGP de oudste partij in Nederland. In 1922 werd de plaatselijke SGP opgericht. Vanaf 1923 zit de SGP onafgebroken in de Ridderkerkse raad. Sinds eind mei neemt ze voor de derde achtereenvolgende keer deel aan het college. "We wensen ook andere partijen zo'n lange periode toe", aldus Kees van der Duijn Schouten.

100 jaar landelijke SGP in 2018'

SGP avond '70- jaar Israël' op 8 oktober 2018 met gastspreker Aviv Shir-On, ambassadeur van Israël

v.l.n.r. Rick van de Waardt, Hans Beverloo en Peter Kranendonk

ZETELS GEWONNEN ALS LOKALE PARTIJ

JOHAN KRUITHOF, WEEKBLAD DE COMBINATIE

Vroeger was het moeilijk om zich te onderscheiden als raadslid. Ing. Wim van Gent (SGP-raadslid in de jaren 1970-1994) schetste de werkwijze van de gemeenteraad in de tijd van de notabelen. “De raadsleden hadden geen stukken. De burgemeester las de voorstellen in de vergadering voor. Als de koffiejuffrouw binnenkwam draaide hij zijn papieren om.”

eigen wijze. Veldhoen was wars van afstandelijk parlementair taalgebruik. Hij sprak de taal van het volk. Het leek vaak geïmproviseerd, maar zijn voordrachten oefende hij altijd thuis aan tafel met zijn echtgenote. Ook de standpunten werden steeds volker. Veldhoen appelleerde aan het dorpsgevoel en verzette zich tegen alles wat daarmee botste. Zijn aanvankelijke omarming van een metroverbinding veranderde in weerstand tegen alles met rails. Toen zich een meerderheid voor de komst van een metro aftekende, toonde Veldhoen zich een slim politicus. Hij ging mee met een motie voor ondergrondse aanleg. “Dan weet ik tenminste zeker dat die er nooit komt”, aldus zijn stemverklaring. Met zijn lokale insteek groeide Veldhoen uit tot veruit het bekendste raadslid. Hij fulmineerde tegen de stadsprovincie, tegen de centrumontwikkeling en tegen de tram. Het legde de SGP geen windeieren. Maar de zetelwinst die

dit opleverde bracht geen plek aan de collegetafel. Want Veldhoen maakte in de raad geen vrienden. Voor de andere partijen was hij een politieke bullebak, die op een zijspoor gehouden moest worden.

Opvolger Arie den Ouden (raadslid van 1994 tot 2010) moest afrekenen met die erfenis. Ook hij werd door de traditionele partijen buiten de deur gehouden. Den Ouden antwoordde met diepe dossierkennis en onderkoelde humor. De opkomst van lokale partijen gaf de SGP wel kans om wethouders te leveren. Met achtereenvolgens Arie den Ouden, Volbregt Smit en Kees van der Duijn Schouten heeft de kiesvereniging drie ‘eigen’ wethouders voortgebracht. “We hebben nog altijd bonusstemmen. Met onze lokale standpunten winnen we niet alleen confessionele kiezers” onderstreept huidig fractievoorzitter Daan Kardol.

Ook was er jarenlang de ijzeren wet van de SGP dat nieuwe raadsleden de eerste vier jaar niet het woord mochten voeren. Zij moesten hun eerste raadsperiode zwijgen, luisteren en leren. Voor Meeuwis Veldhoen (SGP-raadslid van 1966 tot 2000) ging dat niet op. Hij moest in 1969 het diepe in na het onverwachte overlijden van fractievoorzitter Bastiaan van der Graaf. De als tegenhanger van buurtpartij Bolnes Belangen op de lijst geplaatste Bolnessenaar deed dit op geheel

Johan Kruihof drukt Jan Lagendijk de hand bij zijn afscheid van de raad
(uiterst links: CDA-er Leen Kruihof)

FELICITATIE HOOFDBESTUUR EN STATENFRACTIE ZUID-HOLLAND

Namens het Hoofdbestuur van de SGP feliciteer ik de SGP te Ridderkerk van harte met hun 100-jarig jubileum. In 2018 mocht de landelijke SGP haar 100-jarig jubileum herdenken. Veel kiesverenigingen zijn er in de loop van de jaren opgericht. In 1922 was dat in Ridderkerk het geval. Jullie waren een van de eerste. Sinds die tijd wordt ook in jullie gemeente het Bijbels-genormeerde geluid van de SGP gehoord. Veel SGP'ers hebben zich gedurende deze periode ingezet voor de lokale politiek. Ik denk dan in het bijzonder aan het bestuur en de fractie. Maar ook aan degenen die bestuurlijke verantwoordelijkheid hebben gedragen als wethouder in het College van B&W. De SGP mag ook nu weer deel uitmaken van het college van B&W. Van harte wil ik allen die betrokken zijn bij de lokale SGP te Ridderkerk bedanken voor hun zeer gewaardeerde inzet. Boven alles is het mijn wens dat de boodschap van de SGP tot zegen mag zijn voor Ridderkerk en haar inwoners.

Met vriendelijke groet,
D. van Meeuwen, partijvoorzitter

In onze prachtige provincie Zuid-Holland ligt de gemeente Ridderkerk. Ingeklemd tussen rivieren en bebouwing. De kiesvereniging van Ridderkerk viert dit jaar dat ze al 100 jaar een waar 'SGP-bolwerk' zijn. Voor de herindeling van de Hoeksche Waard was de kiesvereniging in Ridderkerk zelfs de grootste in Zuid-Holland. De SGP'ers in de provinciale Staten bewaren goede herinneringen aan de contacten met Ridderkerk. We waren altijd welkom om in verkiezingstijd een gesprek te houden over het verkiezingsprogramma. En ook inhoudelijk konden we elkaar goed vinden, ook al lagen de belangen en visies soms niet op een lijn. We willen de kiesvereniging van Ridderkerk dan ook van harte feliciteren met het 100-jarige jubileum. Tevens wensen wij hen van harte Gods zegen toe in het werk wat nu gedaan wordt en in de toekomst gedaan moet worden. Het is Zijn zegen geweest dat deze mijlpaal bereikt kon worden en gevierd kan worden. Het kan ook niet zonder Zijn zegen om in deze verwarrende en roerige tijden pal te staan voor Gods Woord.

Hartelijke groet,
Nico de Jager, Gerard van de Breevaart, Johan Matze, Erik de Knecht

Van links naar rechts: Johan Matze, Nico de Jager en Gerard van de Breevaart

HAAGSE PROPJES OVER RIDDERKERK EN RIDDERZAAL

MENNO DE BRUYNE, VOORLICHTER TWEDE KAMERFRACHTIE SGP

Denkend aan Ridderkerk schieten mij drie namen te binnen. Namen van Ridderkerkers die tot Den Haag wisten door te dringen. Deze kiesvereniging onder de rook van Rotterdam blijkt een broedkamer te zijn van SGP-talent.

Laat ik beginnen met degene die, als hij me opbelde, direct met de deur in huis viel met de even korte maar onontkoombare mededeling: “Ja, met Veldhoen.” Ik wist dat ik dan even (nou ja, even...) achterover moest leunen en m'n oren en lachspieren in gereedheid moest brengen. Veldhoen, een van de meest legendarische SGP-raadsleden. Een man die van zijn hart geen moordkuil maakte. Toen ik nog een jong broekje was en iedereen ouder dan ikzelf nog ‘meneer’ noemde, belde meneer Veldhoen me regelmatig op. Om een Ridderkerkse kwestie te bespreken, maar en passant nam hij ruimschoots de gelegenheid en tijd te baat zijn zeer stellige opvattingen over personen en zaken te spuien. Met een glimlach denk ik aan hem terug.

Nog voordat ik hem persoonlijk leerde kennen, was ‘ingenieur Van der Waal’ een begrip voor me. Dat bleef hij, ook toen de ‘ingenieur’ voor mij ‘Leen’ werd, al duurde het geruime tijd vooraleer ik de vrijmoedigheid had hem ook écht met ‘Leen’ aan te spreken. Een onvergetelijke man die me dierbaar werd. Zijn kalme, milde wijsheid en gedegen kennis strekken mij nog altijd ten voorbeeld – al is dat aan mijn gedrag helaas niet altijd te merken. Als eenling in een reusachtig ‘parlement’ opereerde hij op een eenzame post, ver van huis en haard. Ook na zijn terugtreden vereerde hij me nog regelmatig met een bezoekje. Om me te attenderen op lezenswaardige publicaties en samen te spreken over het wel en wee van kerk en staat. Ons laatste contact, wetend dat het ook echt het laatste contact was, was ontroerend goed.

En dan Peter Kranendonk, de Ridderkerker die zó vergroeid is met zijn woonplaats en Den Haag, dat hij een van de weinige mensen is die toegang heeft tot het waarmark van 's-Gravenhage, te weten de Ridderzaal. Dan heb je het toch ver geschopt.

Het is niet zo dat de Eerste Kamer stilvalt als Peter het wil, maar veel scheelt het niet. Al vele jaren een stabiele factor op het roerige Binnenhof en in de Senaat, de Chambre de Réflexion, de Kamer waar nog wordt nagedacht.

Vanuit Den Haag wil ik, namens de SGP-kiesvereniging Binnenhof en omstreken, de SGP Ridderkerk van harte feliciteren met de mijlpaal van 100 jaar. Dat er nog veel talent uit voort mag komen, voor Ridderkerk zelf, de provincie Zuid-Holland, Den Haag en in Europa.

VAN MONISME NAAR DUALISME

De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan in een gemeente. De door de raad benoemde wethouders vormen samen met de door de regering benoemde burgemeester het college van burgemeester en wethouders, kortweg het college. Dat was zo en dat is nog steeds zo.

Tot 2002 benoemt de gemeenteraad raadsleden als wethouder. De wethouder blijft tegelijk raadslid en stemt bijvoorbeeld dus ook mee over eigen voorstellen vanuit het college (monisme). Dit staat op gespannen voet met de controlerende taak van de raad. Rond de eeuwwisseling gaat de voorkeur steeds meer uit naar een model waarbij de rollen van raad en college duidelijker van elkaar gescheiden zijn (dualisme). Vergelijkbaar met 'Den Haag' waar kabinet en Tweede Kamer ook meer als macht en tegenmacht functioneren, los van de vraag wat daar in de praktijk van terecht komt...

Tegen deze achtergrond wordt in 2002 het dualisme ingevoerd. Vanaf dat moment

zijn wethouders niet meer tegelijk ook nog raadslid. De enige mogelijke uitzondering hierop doet zich voor na verkiezingen wanneer eventueel zittende wethouders dat gedurende de onderhandelingen over een nieuw college mogen combineren met het raadslidmaatschap. Wordt een raadslid door een fractie als wethouder voorgedragen en door de raad benoemd, dan ontstaat in die fractie een vacature die op de gebruikelijke manier wordt vervuld.

De invoering van het dualisme levert nog een paar veranderingen op. Anders dan de premier (in Den Haag) die geen voorzitter is van de Tweede Kamer, is de burgemeester zowel voorzitter van het college als van de raad. De gemeenteraad kiest echter een raadslid als waarnemend raadsvoorzitter.

In 2002 kiest de raad SGP-fractievoorzitter A. (Arie) den Ouden als waarnemend raadsvoorzitter. Hij zit de raad niet alleen voor op de (weinig) momenten dat de burgemeester verhinderd is, maar hij is ook raadsvoorzitter bij de installatie van

burgemeester J.H.M. Hermans-Vloedveld in 2004.

De invoering van het dualisme betekent ook dat de gemeenteraad eigen ondersteuningsfunctionaris(sen) krijgt onder de naam griffie. Het hoofd van de griffie is de griffier en de griffier van de Ridderkerkse raad, die vanaf 2002 het functioneren van de SGP-fractie van dichtbij meemaakt, is mr. J.G. van Straalen. Hiernaast leest u zijn 'verhaal' over de SGP in Ridderkerk.

Afscheid van raadslid Smit in de raadsvergadering van 24 maart 2014. De griffier overhandigt namens de raad bloemen

NOOIT TE JONG OM TE LEREN

JOHAN VAN STRAALEN, GRIFFIER RIDDERKERK

v.l.n.r. Teunis van Zwiene, Anton Rotter, Daan Kardol, Rick van de Waardt en Johan van Straalen (griffier)

Aan het verzoek van een 100-jarige om een artikel te schrijven voor zijn jubileumuitgave, geef ik als 'jonkie' graag gehoor. Dit jaar ben ik 40 jaar werkzaam bij de gemeente Ridderkerk. Van die veertig jaar ben ik sinds 2002 de griffier van de raad. De SGP-raadsleden heb ik meegemaakt tijdens 20 jaar monisme en 20 jaar dualisme. Voor alle raadsleden was die overgang een hele verandering. Raad en raadsleden werden zich bewuster van hun eigen rol, taak en verantwoordelijkheden, naast die van het college van burgemeester en wethouders. Voor de SGP was er echter nog een grote verandering, die naar deelnemer aan een coalitie. Wist zij zich als oppositiefractie te roeren, als coalitiefractie staat zij voor de coalitie, maar toch nog steeds met haar eigen geluid. Een belangrijke politieke levensles kreeg ik ooit van lijsttrekker de heer Veldhoen. Toen ik hem op een verkiezingsavond feliciteerde met de uitslag, reageerde

hij met de woorden "Ach Van Straalen, vandaag is het hosanna en morgen is het kruisig hem". De tijd dat overheid, bestuurders en politici van nature gezag en het vertrouwen hadden, is voorbij. Dat moet steeds verworven worden. Een lastige opdracht met kiezers die steeds explicieter een mening hebben en een wisselend stemgedrag vertonen. De SGP mag zich echter prijzen met een vastere achterban. Natuurlijk doen we als gemeentebestuur en ambtenaren belangrijk werk voor onze inwoners. Maar ons werk, en zeker ons

De griffier luidt elke raadsvergadering in met het 'luiden van de klok' in de raadzaal

eigen optreden, eens wat relativeren is niet verkeerd. Kunnen relativeren en het hebben van humor zijn niet te onderschatten kwaliteiten in de politiek, ook in Ridderkerk. SGP-raadsleden hebben een eigen stijl. Een kenmerk daarvan is de gedegenheid. Ze bereiden het goed voor en weten waar ze het over hebben. En uiteraard moet je daarvoor soms de archieven raadplegen. Maar ook zelf een archief hebben aan de Klooslaan*, is typerend voor die gedegenheid. Merkbaar is dat SGP-raadsleden gewend zijn samen te werken in andere maatschappelijke verbanden. Hoewel verschillend van kerkelijke denominaties, zijn ze als fractie één. En dat was de afgelopen veertig jaar bij andere fracties wel eens anders. Rest mij de kiesvereniging van harte te feliciteren met dit gedenkwaardige jubileum.

* adres voormalig raadslid en oud-wethouder Den Ouden

VERANDEREND POLITIEK LANDSCHAP NA DE EEUWWISSELING

Door de opvallende verkiezingswinsten van de SGR bij de gemeenteraadsverkiezingen in 1994 en 1998 geeft de Ridderkerkse samenleving een signaal af dat de waardering voor het beleid van de al decennialang 'regerende' partijen afneemt. Naast de inwoners die uit overtuiging op de SGR stemmen, is een toenemend aantal minder tevreden inwoners dat als vorm van 'protest' daarop stemt. Dat feit gevoegd bij de geleidelijke opkomst van lokale partijen levert de nieuwe partij Leefbaar Ridderkerk (LR) in 2002 een opvallend positieve verkiezingsuitslag op.

In datzelfde jaar gaat de ChristenUnie - in 2000 ontstaan uit een fusie van de Reformatorische Politieke Federatie (RPF) en het Gereformeerd Politiek Verbond (GPV) - zelfstandig de verkiezingen in. De SGP krijgt vier zetels en de ChristenUnie twee. Leefbaar Ridderkerk behaalt zeven zetels, is daarmee de grootste en dus in de positie om het initiatief voor collegeonderhandelingen te nemen. Zij geven aan een college te willen vormen met daarin ook de SGP. Andere bij het proces betrokken partijen blokkeren dat. Het nieuwe college bestaat uit LR, PvdA en CDA.

Overigens begrijpelijk dat voor gevestigde partijen als het CDA en de PvdA de druiven zuur zijn. Bezetten zij ooit samen 20 van de 29 zetels, nu moeten zij met lede ogen aanzien dat hun aanhang is gekrompen tot bij elkaar 11 van de 29 zetels.

Inmiddels is de uitvoering van het centrumplan in volle gang. De in het voorjaar van 2002 gekozen raad vergadert nog een enkele keer in de raadszaal aan het Raadhuisplein voordat de sloopkogel dat voor enkele jaren onmogelijk maakt. In het vervolg vergadert de raad in het Gemini College

aan de Reijerweg. Enkele bijzondere raadsvergaderingen zoals het afscheid van burgemeester J.B. Waaijer en de installatie van burgemeester J.H.M. Hermans-Vloedveld, worden in de nieuwe brandweerkazerne aan de Jhr. Van Karnebeekweg gehouden. Ondertussen dient zich een nieuw politiek heet hangijzer aan dat de lokale politiek nog heel wat jaren zal bezighouden: Tramplus. Overigens is een tram voor (zeer) oude Ridderkerkers geen onbekend verschijnsel binnen de gemeente.

TRAMPLUS

Bent u het (tram)spoor misschien bijster geraakt? Zijn er wissels bij u omgegaan? Vindt u de discussie over de tramplus ook maar een zijspoor? Of moet de tramplus wat u betreft juist op dood spoor? Als u dat vindt, gaat u in hetzelfde consequente spoor als de SGP!

Stem 3 maart op de SGP

Zie voor meer informatie: www.sgridderkerk.nl/tramplus

SGP Staatshoofd
Conformeerde
Partij

Uw welzijn

www.sgp-ridderkerk.nl De SGP staat ervoor. **2**

In het begin van de jaren '90 worden door een samenwerkingsverband van OV-bedrijven, Rijkswaterstaat en een aantal regiogemeenten -waaronder Ridderkerk- de mogelijkheden onderzocht om het Rotterdamse metronetwerk uit te breiden. Meerdere regionale en vooral lokale politici wensden een ondergrondse metro naar Ridderkerk. Vooral vanwege de hoge kosten blijft deze studie in de spreekwoordelijke bureaula liggen.

In het begin van de raadsperiode 2002-2006 komt het onderwerp opnieuw op tafel, maar nu als een bovengrondse tram(plus)lijn, de Ridderkerklijn. Het wordt een thema dat jarenlang

regelmatig op de raadsagenda komt en ook de gemoederen van veel inwoners intensief bezighoudt. De SGP is tegen de Ridderkerklijn, vooral omdat zo'n railverbinding een aanslag betekent op het relatief dorpse karakter van Ridderkerk. In de loop van de tijd vinden echter steeds meer raadsfracties

dat de komst van een tram naar Ridderkerk gewenst is. Of anders in ieder geval onontkoombaar is gelet op de besluitvorming door de Stadsregio Rotterdam. De SGP blijft echter met volle overtuiging staande houden dat ook regionaal nog helemaal geen onomkeerbare besluiten zijn genomen. Op de website van de SGP staan in die tijd alle relevante onderzoeken en andere informatie over de Ridderkerklijn. Ook daaruit blijkt hoe nauwgezet de SGP ook deze ontwikkeling volgt met alles wat ermee te maken heeft.

In de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2006 leidt

de eventuele komst van de Ridderkerklijn tot felle debatten. Die verkiezingen leiden voor de SGP tot een winst van twee zetels. De fractie groeit van vier naar zes zetels in de raad.

TramPlus domineert verkiezingen Ridderkerk

In de jaren daarna gaat de discussie over de Ridderkerklijn in alle hevigheid verder. Leefbaar Ridderkerk, die dan niet meer in het college zit, keert zich hoe langer hoe meer tegen de Ridderkerklijn. Dit draagt eraan bij dat deze partij bij de verkiezingen in 2010 samen met de SGP 15 van de 27 raadszetels krijgt. Op de avond van die verkiezingen is wel duidelijk welke twee partijen in het nieuwe college komen.

Dat eerder geen onomkeerbare besluiten zijn genomen over de Ridderkerklijn, blijkt wel uit het feit dat na 2010 de toen reeds vergevorderde voorbereidingen door de Stadsregio zijn stopgezet. Overigens duurt het nog wel tot 2020 voordat de Ridderkerklijn feitelijk helemaal van tafel verdwijnt.

Verkiezingsmarkt 2010 met veel aandacht voor Tramplus

IN HET COLLEGE

In 2010 komt er een college met een totaal andere samenstelling dan het vorige college. Op basis van de verkiezingsuitslag en hun verkiezingsprogramma's zijn Leefbaar Ridderkerk (LR) en de SGP het al snel eens. De SGP en LR spreken zich in de campagne nadrukkelijk uit tegen de Ridderkerklijn (Tramplus), terwijl alle andere partijen daar beslist vóór zijn. Om die reden wil geen van die partijen, ondanks de nadrukkelijke uitnodiging daartoe, aanhaken bij een coalitie van LR en SGP.

De benoeming van voormalig raadslid Arie den Ouden tot eerste SGP-wethouder in de Ridderkerkse geschiedenis is voor hem en de partij een bijzondere gebeurtenis.

Naast de Ridderkerklijn, die in deze periode al snel op dood spoor komt, speelt ook de ontwikkeling van polder Nieuw Reijerwaard tot bedrijventerrein voor de AGF-sector een belangrijke rol

in de verkiezingscampagne. Hoewel de planvorming op provinciaal niveau al bijna is afgerond, maakt met name LR zich sterk om dit tijt nog te keren. De kloof tussen ideaal en werkelijkheid leidt bij LR tot interne strubbelingen waardoor het college uiteindelijk niet meer kan steunen op een meerderheid in de raad. De laatste fase van deze raadsperiode wordt daarom afgesloten met een bredere coalitie van LR, SGP, D66/GL en ChristenUnie.

De besprekingen over een te vormen coalitie leiden ook in 2014, 2018 en 2022 tot deelname van de SGP in het college van BenW. In 2014 treedt als wethouder Volbregt Smit aan.

Om gezondheidsredenen beëindigt hij in de loop van zijn tweede periode het wethouderschap. In zijn plaats benoemt de raad Marco Oosterwijk, voormalig wethouder en raadslid uit Krimpen aan den IJssel. Bij zijn afscheid is er veel waardering hoe hij als wethouder 'van buiten' soms meer wist van Ridderkerk dan menig autochtone Ridderkerker. Sinds mei 2022 is de 'echte' Ridderkerker Kees van der Duijn Schouten wethouder voor de SGP.

Bij coalitie-onderhandelingen hebben alle deelnemende partijen hun eigen opvattingen over wat goed is voor Ridderkerk. Voor de SGP hoort daar

in ieder geval de zondagsrust bij. Een uitvloeisel van het bedrijven van politiek bij een geopende Bijbel. Het stemt de SGP dankbaar dat partijen waar het sinds 2010 mee onderhandelde over collegevorming dat voor de SGP zeer principiële punt loyaal hebben aanvaard.

EEN ILLUSTRER VIERTAL

ANNY ATTEMA, BURGEMEESTER RIDDERKERK

De SGP is al sinds vele jaren vertegenwoordigd in de gemeenteraad. Maar net iets voor mijn komst naar Ridderkerk in 2010 was het SGP-geluid ook te horen in het college. Met alle wethouders die de SGP ooit 'leverde' heb ik mogen samenwerken. Over hen wil ik het even met u hebben.

Arie mocht nog vier jaar wethouder zijn na sinds 1994 lid van de raad te zijn geweest. Versierd met een koninklijke onderscheiding ging hij er vol voor, met hart en ziel, met uiterste precisie.

Het waren voor hem tegelijkertijd ook bewogen jaren, met veel verlies in de familiekring.

Het viel me zwaar afscheid te moeten nemen van Volbregt. Maar gezondheid gaat voor alles, dus er was alom begrip voor zijn besluit om voortijdig te vertrekken. Vijf jaar mochten we van hem genieten op onze bestuurlijke gang in het gemeentehuis. In de turbulente omgeving van politiek en bestuur, waar elke dag van alles gebeurt, te midden van al die onrust en dynamiek was er Volbregt.

Volbregt opvolgen zou geen sinecure worden, maar Marco deed dat met verve. De zogeheten wethouder van buiten moest op een in volle vaart rijdende trein springen. In een sneltreinvvaart maakte hij zich de onderwerpen van Volbregt eigen. Vol bewondering hebben wij dat gade geslagen. Ik ben benieuwd waar we Marco nog tegenkomen in het leven.

In de eerste maanden van het wethouderschap van Kees hebben we al volop kennis kunnen maken met zijn enorme werklust en zijn bijzondere gevoel voor humor. Dat heeft ons al vele plezierige momenten opgeleverd. Ieder van deze vier had en heeft zijn eigen manier van doen. Wat deze bestuurders gemeen hebben is hun volledige toewijding aan het besturen van Ridderkerk, hun grote dossierkennis, hun gedegen voorbereiding van vergaderingen, hun betrouwbaarheid en zorgvuldigheid. En last but not least hun gevoel voor humor.

Uit de grond van m'n hart zeg ik: het was me een waar genoegen dat ik met deze vier SGP-bestuurders mocht samenwerken. Tot op de dag van vandaag! De honderdjarige Ridderkerkse SGP kan trots zijn op dit illustere viertal en hun bijdrage aan goed wonen, werken en leven in Ridderkerk.

VIER WETHOUDERS VAN EEN DORP AAN DE RIVIER

SJON VAN DE REE DOOLAARD, EINDREDACTEUR DE BANIER

“Ridderkerk, een prachtig dorp onder de rook van de stad.

Je hebt er de voordelen van de stadse voorzieningen,
maar tegelijkertijd blijft het dorpse karakter van gemeenschapszin en
betrokken samenleven in stand.”

Meteen toen u dat citaat las, bent u op bezoek gegaan bij de bron van deze mooie omschrijving. En wie trof u daar aan? Vier (oud-)wethouders zittend aan een tafel. U schuift aan en bedenkt wat u zoal aan deze mensen zou willen vragen, want zij moe(s)ten er immers voor zorgen dat Ridderkerk er zó goed voor blijft staan. U probeert ertussen te komen, maar u luistert enigszins verwonderd naar het gesprek wat daar gaande is. Wethouder A (straks stelt hij zich voor) zag het al aankomen dat dit onderwerp zou gaan spelen, maar hij hoefde er nog

niets mee te doen. Wethouder B, echter, moest dat traject in gang zetten. Er moest namelijk iets veranderen! Tot uw verwondering geeft wethouder C toe dat hij dat traject juist weer heeft stópgezet. ‘Wat, werken ze elkaar nu tegen?’, denkt u. Wethouder D is nu bezig met een heroverweging van de gemaakte keuzes. Mogelijk moet het traject weer nieuw leven worden ingeblazen. Zo gaat het onderwerp de kring rond.

Nu zien ze u ook en stellen ze zich aan u voor.

De vier wethouders

Aan de hoek van de tafel zit ‘wethouder A’: oud-wethouder Arie den Ouden. Hij was de eerste wethouder voor de SGP in Ridderkerk. Maar hé, dat is toch nog niet zo lang geleden? Inderdaad, vanaf 2010 tot 2014 was hij de vertegenwoordiger van de SGP in het college van burgemeester en wethouders. Vóór zijn tijd is er geen enkele SGP-wethouder in Ridderkerk geweest. De volgende wethouder in de rij zit naast hem: Volbregt Smit. Hij was wethouder van 2014 tot 2019. Dat is ook opvallend,

want als er 88 jaar geen wethouder is geweest, kan de gemeenteraad ook hebben gedacht: we hebben het geprobeerd met die SGP, maar dat was eens en nooit weer. Nee dus! Blijkbaar zagen de andere partijen het wel met de SGP zitten en had de SGP zijn draai in die rol gevonden.

De derde wethouder moest van 'buiten' komen. Tussentijds verving hij wethouder Smit. Dat vraagt de nodige flexibiliteit. Hemelsbreed was het maar zo'n vijf kilometer voor de wethouder van over de rivier: Marco Oosterwijk uit Krimpen aan den IJssel. Hij nam de honneurs waar van 2019 tot 2022. Bij de laatste verkiezingen werd het stokje overgenomen door Kees van der Duijn Schouten. "Dat was nog best wel een worsteling. Maar als de vraag je gesteld wordt en je ziet dat je als wethouder écht iets kunt betekenen voor bedrijven en inwoners, heb ik samen met mijn vrouw besloten om ja te zeggen."

Wat is en doet een wethouder?

De wethouder is onderdeel van het team dat de gemeente bestuurt. Het team is het college van burgemeester en wethouders, of verkort college van B&W. Zij zetten de lijnen uit (het beleid) van hoe de gemeente er in de toekomst uit gaat zien. Iedere wethouder heeft zijn eigen taakgebied (portefeuille). De gemeenteraad stelt beleid vast en kan de plannen van het college nog bijschaven en aanpassen als een meerderheid het met die wijzigingen eens is. Taakgebieden waar het over kan gaan, zijn bijvoorbeeld: zorg en welzijn, huisvesting, financiën, onderwijs, etc.

Wat moet een wethouder goed kunnen?

"Je moet goed kunnen luisteren", zegt Kees. "Je moet ook empathie hebben om je in de burger te kunnen verplaatsen en een nuchter boerenverstand om daarop juist te handelen", zegt Volbregt. "De betrokkenheid op de burger is er als je échte belangstelling toont", vindt Marco. "Al je handelen als SGP-wethouder is daarbij in afhankelijkheid, omdat je weet dat je niets in eigen kracht kunt en omdat je weet dat er Eén boven staat die alles leidt."

Hoe ziet de werkdag van een wethouder eruit?

Kees: "Er is eigenlijk geen week hetzelfde, laat staan een dag. De vaste patronen zijn de portefeuillehoudersoverleggen met de ambtenaren (veelal op maandag en op

donderdag) en de B&W-vergadering op dinsdag. De overige dagen vullen zich vaak met overleggen en afspraken naar gelang de actualiteit zich aandient. In de achterliggende tijd betekende dat voor mij veel tijd en aandacht voor de begroting. Maar in andere weken zijn dat gesprekken met inwoners en ondernemers over ideeën en plannen die ze hebben, overleggen met andere overheden over zaken die breder spelen dan Ridderkerk, bezoeken aan ondernemers of bouwprojecten."

Verschillende speelvelden

De wethouder heeft allereerst te maken met zijn burgers. Wat verwacht de Ridderkerker van de wethouder?

Kees: "De Ridderkerker verwacht kwaliteit en degelijkheid. Daarbij verwachten SGP'ers terecht nog wat extra als het gaat om bijvoorbeeld zondagsrust en evenementen."

Volbregt: "Je kunt niet met iedereen vrienden zijn en jouw keuzes worden per definitie niet door iedereen gelijk gewaardeerd. Maar het is belangrijk om uit te leggen dat je zoekt naar het algemeen belang en naar een gezond evenwicht van belangen."

Plotseling neemt een vijfde wethouder het woord. O nee, u herkent hem al als fractievoorzitter Daan Kardol. Wat doet hij bij de wethouders?

“Enerzijds heeft de gemeenteraad de taak om het college te controleren, maar

anderzijds is een open relatie tussen de wethouder en de gemeenteraadsfractie van zijn partij van belang. Gelukkig is het in Ridderkerk zo dat er voldoende ruimte is voor reflectie en voor versterking van elkaars functioneren. We hebben

beiden als doel om de Ridderkerkse gemeenschap te dienen.”

Hoe kritisch mag een raadsfractie met wethouder zijn?

“Als raadsfractie kun je gelukkig even helder het SGP-geluid laten horen als zonder wethouder. Maar als je in de coalitie zit, moet je wel constructief willen zijn.”

Om er nog een speelveld van de wethouder uit te pikken: welke rol spelen ambtenaren in jullie werk?

Volbregt: “Kort gezegd bepaalt de wethouder het wát; de richting die we opgaan. De ambtenaar zorgt voor het hóé; hij kent de details, de valkuilen en de mogelijkheden. De ambtenaar adviseert de wethouder. De wethouder maakt de keuzes. En legt die ter besluitvorming aan het college van B&W voor of ook aan de gemeenteraad als die bevoegd is”

ZORG VOOR CONTACT, WANT DAT VOEDT VERTROUWEN!

Voor fractievoorzitter Daan Kardol is het belangrijk dat jongeren betrokken zijn, zodat ze in de maatschappij leren functioneren. Tegelijkertijd kunnen ouderen hen enthousiast proberen te maken, want dan volgt participatie zeker. Daan is sinds de laatste verkiezingen de fractievoorzitter. Dat geeft iets meer gewicht dan als raadslid, voor die tijd. Je moet breed georiënteerd zijn en bereid om altijd maar uit te leggen waarom je ergens voor staat. En dat geldt zeker als het gaat om een aangelegen punt als de zondagsrust. Je merkt dat het spannender wordt om dat voorrecht te behouden. Toch is Daan hoopvol gestemd. Je merkt dat er vertrouwen is in een samenwerking met de SGP, ondanks deze spanning. Daarom blijf ik ook hameren op contact. Want met contact creëer je begrip en met begrip voed je vertrouwen!

Ridderkerk en de SGP

In 2010 veranderde de SGP van oppositie naar coalitiepartij. Wat is er veranderd aan de SGP?

Arie: “Toen en ook nu staat de SGP bekend om de serieuze manier van werken. Er wordt veel informatie bestudeerd en daardoor ontstaat er waardering voor de dossierkennis. Het motiveert anderen ook. Voor 2010 waren we niet-collegepartij en dan voel je je meer controleur. Kort door de bocht zou je kunnen zeggen dat je dan vooral veel nadruk legt op wat er allemaal níét goed gaat. En nu we coalitiefractie zijn, is er veel meer aandacht voor wat er juist wél goed gaat.”

En wat is nu het bijzonderst aan 100 jaar SGP in Ridderkerk?

“Het is een bijzondere blijk van Gods genade en hulp dat er, ondanks alle veranderingen, al 100 jaar draagvlak bestaat voor de principiële en consistente

politiek van de SGP, waarmee zij bij een open Bijbel het goede zoekt voor de Ridderkerkse samenleving in elke raadsperiode.”

U kijkt op uw blaadje voor nog een vraag, maar dan valt uw oog op de klok.

Oei, het is al tijd om te gaan. Gelukkig kunt u een aardig verhaal delen met uw dorpsgenoten aan de rivier. De wethouder van de SGP wil uw nieuwe vragen gerust later beantwoorden. Want de wethouder van Ridderkerk zoekt het goede voor zijn dorp en staat klaar voor alle inwoners.

NIEUWE FRACTIELEDEN AAN HET WOORD

Het jaar 2022 is niet alleen vanwege het 100-jarig bestaan van de kiesvereniging verheugend te noemen voor de Ridderkerkse SGP. De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen was namelijk bijzonder verblijdend met zowel stemmen- als zetelwinst. Mede door het aantreden van Kees van der Duijn Schouten als wethouder namens de SGP, had dit tot gevolg dat de fractie maar liefst drie nieuwe leden mocht begroeten. In deze rubriek laten we ze graag aan het woord om hun eerste indrukken te delen.

Te beginnen met Teunis van Zwiene. Voor hem was de beëdiging als raadslid een gewichtig maar ook wel wat verrassend gebeuren. Door de zetelwinst en het leveren van een wethouder door de SGP, kwam er pas in een later stadium een raadszetel voor hem beschikbaar. Zodoende viel hij gelijk met zijn neus in de spreekwoordelijke boter:

“Als raadslid krijg je iedere vrijdag een weekmail van de griffie met alle nieuwe documenten, zoals raadsinformatiebrieven, ingezonden stukken, uitnodigingen en de raadsagenda. Zeker voor een nieuwkomer kan het best veel tijd kosten om dit alles goed tot je te nemen. Vaak heb je namelijk ook oudere documenten nodig om de informatie in het juiste kader te plaatsen. In de fractievergaderingen bespreken we de verschillende dossiers vervolgens om tot een gezamenlijk standpunt en eventuele actiepunten te komen. Belangrijk hierbij te vermelden is de sturende rol van de fractievoorzitter

alsmede de ervaring van het langstzittende raadslid Rottier. Toetsing aan het verkiezingsprogramma is hierbij vanzelfsprekend een vereiste.”

Teunis geeft aan dat hij zich in de periode voor het reces met name bezig heeft gehouden met tussenrapportages en begrotingen voor 2023 die op de agenda stonden. Ook heeft hij van de gelegenheid gebruik gemaakt om overleggen van samenwerkingsverbanden met andere gemeenten en informatiebijeenkomsten van organisaties binnen onze gemeente, zoals de bibliotheek en de brandweer, bij te wonen. Eveneens vermeldenswaard zijn de introducties voor nieuwe raadsleden die door de griffie en ambtelijke organisatie van de gemeente worden verzorgd.

Voor Rick van de Waerd was de weg naar het raadslidmaatschap wat langer. In de periode 2018-2022 was hij reeds als fractie-ondersteuner actief waardoor hij de nodige ervaring op kon doen. Als

eerste van de nieuwelingen in de fractie had hij dan ook het genoegen om een bijdrage aan het debat te mogen leveren, een zogenaamde “maiden speech”. Het onderwerp van deze bijdrage was het “beleidskader doelgroepenvervoer 2022”. Rick vertelt:

“In een commissievergadering mogen er technische vragen gesteld worden aan de wethouder. In de raadsvergadering is er vervolgens ruimte voor de fracties om hun visie op de agendapunten die ter debat staan te geven. Ik had mijn maiden speech natuurlijk zelf al goed voorbereid, maar ook gebruik gemaakt van de jarenlange ervaring van de andere fractieleden. Zodoende kwam ik goed beslagen ten ijs en heb ik de visie van de SGP op het doelgroepenvervoer goed naar voren kunnen brengen. Maar misschien nog wel belangrijker: ik heb van de gelegenheid gebruik kunnen maken om in mijn maiden speech stil te staan bij wat de Bijbel ons leert, wie ik ben en wat mij als raadslid drijft.”

- 2006-2010: *Bij het afscheid van Arie den Ouden (midden achter), Arco Roodenburg (rechts achter) Jan Lagendijk (links voor) en Ronald van Pelt (rechts voor).*
- 2010-2014: *v.l.n.r. Theo Alderliesten, Kees van der Duijn Schouten, Volbregt Smit, Ben Kok en Peter Kranendonk.*
- 2014-2018: *Fractie met 3 nieuwe leden: Anton Rottier, Arie van Eijnsden en Daan Kardol. (v.l.n.r. 1, 3 en 4).*
- 2018-2022: *Geen nieuwe gezichten t.o.v. vorige periode.*
- 2022: *Fractie en kandidaat wethouder in de startblokken.*

Hoewel Gerard Verweij in tegenstelling tot Rick van de Waerdts geen fractieondersteuner was in de vorige raadsperiode, heeft hij in aanloop naar de verkiezingen al met de fractie meegewerkt. Gerard signaleert: *“Door de fraaie verkiezingsuitslag kon de fractie met vers bloed worden uitgebreid. Daardoor is de fractie in staat om met meer capaciteit en bredere kennis te doen wat zij al deed: een constructieve en inhoudelijke bijdrage leveren aan het*

v.l.n.r. achterste rij Gerard Verweij, Daan Kardol, Rick van de Waerdts. En voorste rij, Anton Rottier en Teunis van Zwiene

plaatselijke bestuur en debat. Natuurlijk met het welzijn van alle Ridderkerkers op het oog.”

Als voorlopig hoogtepunt noemt Gerard, naast de verkiezingsuitslag, het afscheid van oud-fractielid Peter Kranendonk en de benoeming van Kees van der Duijn Schouten tot wethouder: *“De*

waardering voor persoon en werk die bij beide gelegenheden uit de breedte van de raad naar voren kwam, is een belangrijke graadmeter voor de publieke opinie over de SGP. Als nieuw fractielid is het voor mij een mooie uitdaging en verantwoordelijkheid om deze lijn voort te zetten.”

Beste SGP'ers

Van harte gefeliciteerd met 100 jaar SGP Ridderkerk.

Dank voor een eeuw lang inzet voor ons mooie Ridderkerk.

Wij wensen jullie voor de toekomst veel succes en wijsheid toe en wij hopen op een goede blijvende samenwerking o.a. in onze gezamenlijke strijd voor behoud van de zondagsrust.

Bij dit alles wensen wij jullie Gods zegen toe!

Al sinds 2 december 1922 is de Staatkundige Gereformeerde Partij actief in Ridderkerk voor onze inwoners, een dankwoord is hier zeker op zijn plaats. Moge er nog maar vele jaren bijkomen, met dezelfde gedrevenheid en inzet die wij nu ervaren.

Karin Kayadoe, Ronald Lapaer
en Richard Swarttouw

Leefbaar Ridderkerk

Honderd jaar SGP in Ridderkerk! Wij zijn dankbaar dat we al veel jaren op een goede manier samenwerken. Elk vanuit onze eigen uitgangspunten, maar allebei voor het goede van Ridderkerk en zeker ook vanuit het geloof en afhankelijkheid dat al ons werk Zijn werk mag dienen.

van harte gefeliciteerd en Gods zegen voor de komende jaren!

Robert Kooijman, Erna de Wolff-ter Beek en Tjalke Alkema,

Christenunie Ridderkerk

Partij 18PLUS feliciteert SGP Ridderkerk met haar 100-jarig bestaan. Voor de tweede raadsperiode op rij mogen we samen met SGP Ridderkerk deelnemen in een coalitie. Zowel de wethouders als de raadsleden van SGP Ridderkerk zijn zeer kundige bestuurders en zeer fijne collega's. Mooi om gezamenlijk in het belang van Ridderkerk en haar inwoners aan de slag te mogen zijn.

Henk van Os

Partijleider Partij 18PLUS

VVD Ridderkerk feliciteert SGP Ridderkerk van harte met het honderdjarig bestaan. We kijken terug op en vooruit naar een stabiele samenwerking en pittige, waardevolle discussies met positieve uitkomsten voor onze Ridderkerkse inwoners. Op naar een steeds betere toekomst!

Wij feliciteren de SGP Ridderkerk van harte met het bereiken van deze bijzondere mijlpaal. De politiek is in beweging en heeft baat bij partijen die stabiel en consequent hun gedachtegoed uitdragen.

Ook de komende jaren werken wij graag samen om kwetsbare Ridderkerkers een hoopvolle toekomst te bieden.

PvdA/Groenlinks

100 jaar SGP Ridderkerk is een felicitatie waard! Er staat ook na 100 jaar nog steeds een stevige partij met jonge en oude leden. Het is ook een prestatie dat de SGP altijd deel kan nemen aan het college. Op naar de volgende 100 jaar.....dan hoop ik ook vrouwelijke raadsleden te mogen begroeten.....

Petra van Nes - de Man, fractievoorzitter BURGER OP 1

Wat is Ridderkerk zonder de SGP? Ondenikbaar toch?

Echt voor Ridderkerk feliciteert fractie, bestuur, leden van de SGP Ridderkerk alsmede haar achterban met het 100-jarig bestaan en hoopt nog vele jaren met hen te mogen samenwerken in de gemeenteraad.

Bestuur, fractie en leden van
Echt voor Ridderkerk

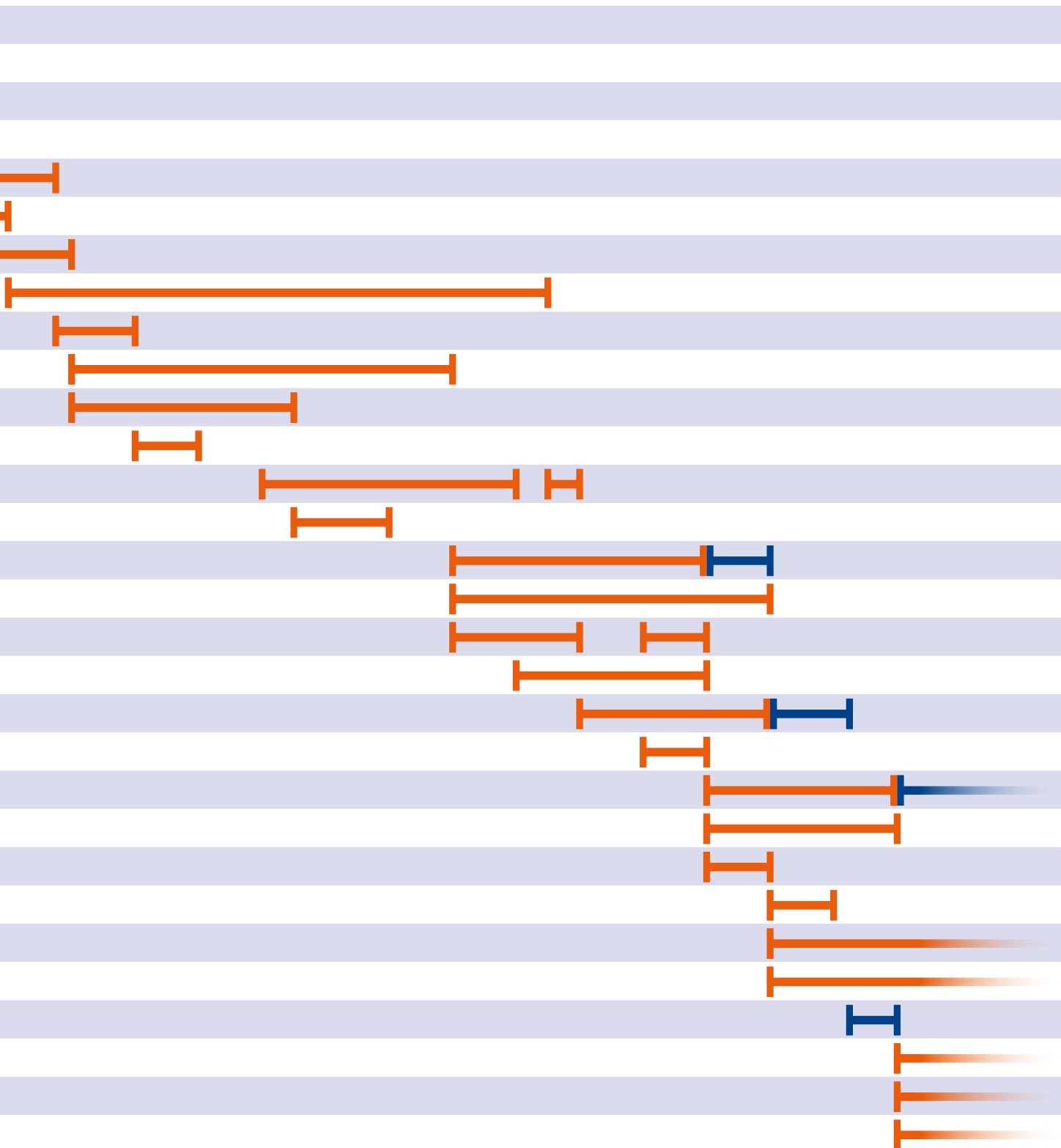
OVERZICHT SGP BESTUURSLEDEN VANAF 1922

J. Schneider	1922-1924	voorzitter	H. Roest	1972-1985	
P. van Wijk	1922-1924	secretaris	J.M. Schot	1972-1995	secretaris 1972-1982
J. Belder	1922-1923		T. van Prooijen	1973-2005	penningmeester 1975-2005
C. van Pelt	1922-1922		W. van Gent	1974-1999	voorzitter 1995-1998
C. Stok	1922-1922		A. Hofland	1975-1983	
W. Stok	1922-1924	penningmeester	I. van Driel	1982-1989	secretaris
C. de Zeeuw	1922-1923		A. (Anton) den Ouden	1982-2004	notulist en archivaris
W. Blaak	1923-1952	penningmeester 1945-1952	D.J. Vroegindewij	1983-1993	
C. van Die	1923-1940	penningmeester 19..-1940	M. Verhoeve	1985-2005	secretaris 1989-1998 voorzitter 1998 t/m 2005
Th. Huizer	1923-1927	penningmeester 1924-1927	R.C. van Pelt	1989-1995	
H. Makkenze	1923-1930	voorzitter 1924-1930	R.F. Roodenburg	1993-2006	
J. de Wit	1923-1923		G.J. de Looze	1994-2020	voorzitter 2005-2020
J. van Roon	1924-1929		W. van den Berg	1996-2010	secretaris 1998-2010
A. Sonneveldt	1924-1940	voorzitter 1930-1940	B. de Graaf	1996-2004	
D. van der Staaij	1924-1929	secretaris	A.J. van 't Zelfde	2000-2005	
B.C. de Jong	1927-19..	penningmeester 1927-19..	C. Stok	2004-2007	penningmeester 2005-2007
P. van der Vorm	1929-19..	secretaris	W. Veldhoen	2004-2020	
G.A. van der Waal	1929-1956		W.J. van Pelt	2005-2011	
A. Nugteren	1930-19..		E. Vos	2005-2008	
S. van Galen	19..-1974		P. Kranendonk	2005-2010	
B. van der Graaf	19..-1969	secretaris 19..-1940 voorzitter 1945-1969	P. Nugteren	2006-2018	
A. Visser	19..-1940		B. Kok sr.	2007-2010	penningmeester
J.W. van Belle	1945-1951		A.C. Prins	2010-2013	penningmeester
M. Cammeraat	1945-1952	secretaris	A.J. den Besten	2010-.....	secretaris 2010-2020 voorzitter 2020-....
J. Oudijn	1945-1957		J.D. Kardol	2010-2014	
G. van den Boogaard	1951-1971	secretaris 1952-1971	B.J. Martinu	2011-2020	
J. Blaak	1952-1967	penningmeester	J.J. Hoogvliet	2013-2014	penningmeester 2013-2014
A. Vlasblom	1952-1969		B. Kok jr.	2014-.....	
P. van Wingerden	1956-1968		K. Schipper	2014-.....	penningmeester 2014-.....
A.P. Hooijmeijer	1957-1975	penningmeester 1967-1975	A. Marck	2015-2020	
J. Bogert	1967-1973		J. Visser	2020-.....	
C. Potappel	1968-1972		M. Veldhoen	2020-.....	
J. Boer	1969-1972	secretaris 1971-1972	C.J. van de Waerd	2020-2022	secretaris 2020-2022
B. Stolk	1969-1995	voorzitter	P. Leenheer	2021-.....	
A Bode	1971-2003		R. van Zwienen	2022-.....	secretaris 2022-....
P.A. Luehof	1971-1971				

5 1970 1975 1980 1985 1990 1995 2000 2005 2010 2015 2020 2025

EEN EEUW SGP...

Een eeuw van zonde...

een eeuw van tekort...

een eeuw van schuld...

Verzoening is noodzakelijk. Verzoening door het bloed van Christus.

Hij is tot zonde geworden opdat onze zonden in

een zee van eeuwige vergetelheid zullen worden geworpen.

Een eeuw van hulp...

een eeuw van Gods trouwe zorg...

een eeuw van genadige ondersteuning...

Onverdiend. Voor eeuwige onverbeterlijken,

heeft "Hij de eeuw in hun hart gelegd" ...

zodat ze niet blijven steken in het tijdelijke...

maar de eeuwige dingen zouden zoeken... en vinden.

N.a.v. Prediker 3:11

SGP

Redactie:
A.J. den Besten (voorzitter)
B. Kok (bestuurslid)
A. den Ouden (oud-wethouder)
V.A. Smit (oud-wethouder)

Website:
www.sgp-ridderkerk.nl

Opmaak en druk:
Drukmeesters, Zwijndrecht

